

Programma Bijbelkring 2022-2023

8 september 2022 : de wet / de thora

Eén van de kenmerken van de protestantse eredienst is het voorlezen van de 10 geboden of van een aantal leefregels uit het Nieuwe Testament. Hoewel het niet meer overal gebeurt, is het toch een goed gebruik. Een niet gering deel van de Bijbel bestaat immers uit richtlijnen voor het leven. Op deze avond bespreken we de verschillende functies die de wet / de thora heeft in het christelijk leven. Ook zullen we proberen te achterhalen wat blijvende en tijdelijke regels en richtlijnen zijn. Het onderscheid tussen tijdelijk en blijvend wordt in de Bijbel zelf namelijk al gemaakt. Van de tien geboden staat geschreven dat God ze met zijn eigen vinger heeft geschreven, terwijl er ook voorschriften in zogenaamde natte kalk zijn geschreven.

20 oktober 2022 : de kruistochten

Sinds de aanslagen op de Twin Towers worden de kruistochten genoemd als eerste agressieve daad van het christelijke westen tegen de Islam. In schoolboeken worden de kruistochten gezien als roof – en - plundertochten. Jan Terlouw heeft in zijn boek 'Kruistocht in spijkerbroek', dat ook verfilmd is, een vergelijkbaar beeld van de kruistochten neergezet. Het is beeldbepalend geworden voor de kruistochten. Toch is er meer over de kruistochten te melden dan dit uiterst negatieve beeld. Wat wilde de Paus toen hij opriep tot de kruistochten? Waarom waren zoveel mensen gemotiveerd om aan de kruistochten deel te nemen? Hoe verliepen de kruistochten? Werden de kruistochten ingegeven door agressie tegen de Islam of waren er andere motieven?

10 november 2022 : de catechismus van Heidelberg

Eén van de belijdenisgeschriften van de Reformatie is de catechismus van Heidelberg. Er waren meer zogenaamde catechismussen in omloop maar die van Heidelberg is het bekendst en invloedrijkst geworden. In 52 hoofdstukken, zondagen genoemd, wordt de leer van de Reformatie in vraag en antwoord vorm uit de doeken gedaan. Kinderen en volwassenen werden er eeuwenlang in onderwezen. We bespreken de hoofdlijnen van de catechismus; we staan stil bij de manier waarop de catechismus de christelijke leer probeert over te brengen; en we lezen een aantal hoofdstukken die kenmerkend zijn geworden.

8 december 2022 : de zeven deugden

Tegenover de zeven hoofdzonden (hoogmoed, hebzucht, lust, jaloezie, onmatigheid, woede, gemakzucht) heeft de kerk in de zesde eeuw de zeven deugden geplaatst: rechtvaardigheid, moed, matigheid, wijsheid, geloof, hoop en liefde. In die zeven deugden moesten christenen zich trainen. De deugden, rechtvaardigheid, moed, wijsheid en matigheid, werden de kardinale deugden genoemd; geloof, hoop en liefde de christelijke deugden. Hoewel we het

zevental niet zo uitgesproken naast elkaar vinden in de Bijbel geven ze een goede samenvatting van het christelijk gedrag.

12 januari 2023 : de brief aan Filemon en de slavernij

Verschillende malen is er de afgelopen jaren excuses gevraagd voor het slavernijverleden en is er ook excuses gemaakt voor dat slavernijverleden. De handel in slaven is inderdaad een zwarte bladzij in onze geschiedenis. Bij de terechte kritiek op de slavernij krijgt de kerk nogal eens het verwijt er niet kritisch geweest op te zijn. Zelfs het nieuwe testament lijkt geen moeite te hebben met slavernij. Er wordt immers nergens tegen slavernij geprotesteerd. In het korte briefje van Paulus aan Filemon ontdekken we hoe Paulus omging met slavernij in zijn tijd. Hij is meer gericht op het verzachten van slavernij dat op het afschaffen ervan. Het is een manier die zich doorgezet heeft in de geschiedenis van de kerk. Uiteindelijk is de afschaffing van de slavernij in niet geringe mate geïnspireerd door het christelijk geloof.

9 februari 2023 : de plaats en de betekenis van Israël, Romeinen 9 tot en met 11

Een heet hangijzer tussen christenen is de plaats en de betekenis van Israël. Dat Israël in de Bijbel een belangrijke plaats heeft is onmiskenbaar. Toch is lang gedacht dat de plaats en de betekenis van Israël met de komst van Jezus is opgeheven. De kerk zou de plaats van Israël hebben ingenomen. Het is een gedachte die we reeds in het nieuwe testament tegenkomen. Paulus maakt korte metten met die gedachte in de hoofdstukken 9, 10 en 11 van de Romeinenbrief. Israël blijft een belangrijke rol spelen in het plan van God met de wereld. We bespreken de hoofdlijnen uit deze hoofdstukken om onze positie ook ten opzichte van het huidige Israël helder te krijgen.

9 maart 2023 : over de kunst van het sterven

Via een reclamecampagne 'de dood, praat erover, niet eroverheen' probeert Sire de dood bespreekbaar te maken. Volgens de gegevens van Sire spreekt ruim 1 op de 3 mensen nooit over de dood. Terwijl het juist waardevol is om samen bij de dood stil te staan, erover te praten en elkaar erbij te helpen. De kerk heeft veel ervaring in het spreken over de dood. Men had het zelfs over 'de kunst van het sterven'. Hoe men zich op het sterven moet voorbereiden werd in het verleden zelfs heel gedetailleerd besproken. Het had ongetwijfeld te maken met de lage levensverwachting. Van die oude traditie kunnen wij het een en ander opsteken.

13 april 2023 : Bonifatius

Voor degenen die op school jaartallen uit het hoofd moesten leren is het niet onbekend: in 754 werd Bonifatius bij Dokkum vermoord. Hoewel Bonifatius niet de eerste was die het christendom in de lage landen verkondigde, geldt hij met Willibrord toch als de belangrijkste

grondlegger van het christendom in ons land. Volgens de overlevering is hij zelfs in Wijk bij Duurstede geweest. Wie Bonifatius was, hoe hij te werk ging, wat zijn drive was bij zijn werk en met welke moeilijkheden hij te maken kreeg bespreken we.